

ISKRA

6. FEB.

1971.

LETO X.

STEV. 5.

TEDENSKO GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZP ISKRA — INDUSTRIJA ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO, KRANJ

» Instrumenti « Otoče

»Devaluacija nas ne bo prizadela, če cene materiala in uslug ne bodo pretirano narasle«

Vprašuje UREDNISTVO, odgovarja direktor Iskrine tovarne električnih merilnih instrumentov Otoče — tov. **ALBIN JENSTERLE**

Vprašanje: Kako ocenjujete poslovanje v letu 1970?

Odgovor: Leta 1970 smo pian relativno dobro izvršili

oz. smo ga presegli za okrog 7 do 9% po fizičnem obsegu, kljub temu, da smo imeli velike težave z nabavo mate-

riala, delno pa nas je ovirala nelikvidnost, ki se nam že vleče nekaj let. Na rezultat poslovanja je predvsem vplivala podražitev materiala prek vseh pričakovanj. Čeprav smo podražitev materiala v gospodarskem planu predvidevali od 7 do 10%, se je le-ta podražil za celih 200 milijonov, kar je seveda močno vplivalo na končen rezultat, ki je prav zato nekoliko slabši kot smo z gospodarskim planom predvidevali. Poleg navedenega smo imeli še zmeraj nekaj težav oz. problemov zaradi presežitve v nove prostore, kar

Náš prispevek h gradnji šole — spomenika NOB v Cerknem

Ob vsesplošni akciji za zgraditev osnovne šole — spomenika NOB v Cerknem smo se tudi v našem listu predčasno obširno razpisali. Komisija Zveze borcev ZP Iskra je tedaj zasnovala široko akcijo med svojimi člani, prav tako pa tudi med člani delovnih kolektivov naših organizacij. Ni manjkalo agitacije, prav tako pa tudi ne odziva.

Uspeh nabiralne akcije, kljub temu, da je bil delež posameznika zares skromen, je vendarle opravičil pričakovanja. Clani naših delovnih kolektivov so v ta namen prispevali skupno 26.672,25 dinarjev, nadaljnjih 5.600,00 dinarjev pa predstavlja kinoprojektor, skupno torej 32.272,25 dinarjev. Prav v tem, da je v nabiralni akciji sodelovalo tolikšno število naših delavcev pa je hkrati z materialnim tudi moralni uspeh prizadevanj naše komisije ZB. Pri zbiranju sredstev za omenjeno šolo pa so se daleč najbolje odrezali člani delovnega kolektiva novogoriške tovarne avtoelektričnih izdelkov, ki so prispevali največ in jih je tudi glede na število zaposlenih največ sodelovalo v tej humani akciji.

Na obletnico, ko je bilo v Cerknem zaradi izdajstva pobitih 47 tečajnikov tukajšnje partijske šole, 27. januarja, so zastopniki ZP Iskra: svetnik generalnega direktorja Rudolf Hribernik-Svarun, predsednik sindikalnega odbora ZP Jože Cebela, predsednik komisije ZB ZP Franc Hutter in tajnik družbeno-političnih organizacij ZP Janez Silc zbrane prispevke delavcev našega združenega podjetja predali Skladu za postavitev šole-spomenika NOB v Cerknem.

Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da je naša nabiralna akcija vsestransko uspešla in vnovič pokazala razumevanje naših delovnih ljudi.

ZAHVALA SKLADA ZA POSTAVITEV SOLE—SPO-MENIKA NOB V CEKNEM

Za prispevke, ki so jih prispevali člani ZB in delovnega kolektiva ZP Iskra za zgraditev šole-spomenika NOB v Cerknem, je komisija ZB ZP Iskra prejela naslednjo zahvalo imenovanega sklada:

Za izredno dragoceno darilo, ki ste ga namenili našemu skladu 27. januarja t. l., se vam v imenu upravnega in delovnega odbora sklada za postavitev šole-spomenika NOB v Cerknem najtopleje zahvaljujemo.

Iskreno se vam zahvaljujejo tudi člani učiteljskega zbora, ki bodo v novi šolski stavbi, za gradnjo katere je tako razumevajoče prispeval vaš delovni kolektiv, uspešneje opravljali svoje pedagoško poslanstvo.

Predsednik:
(**Jože Stucin**)

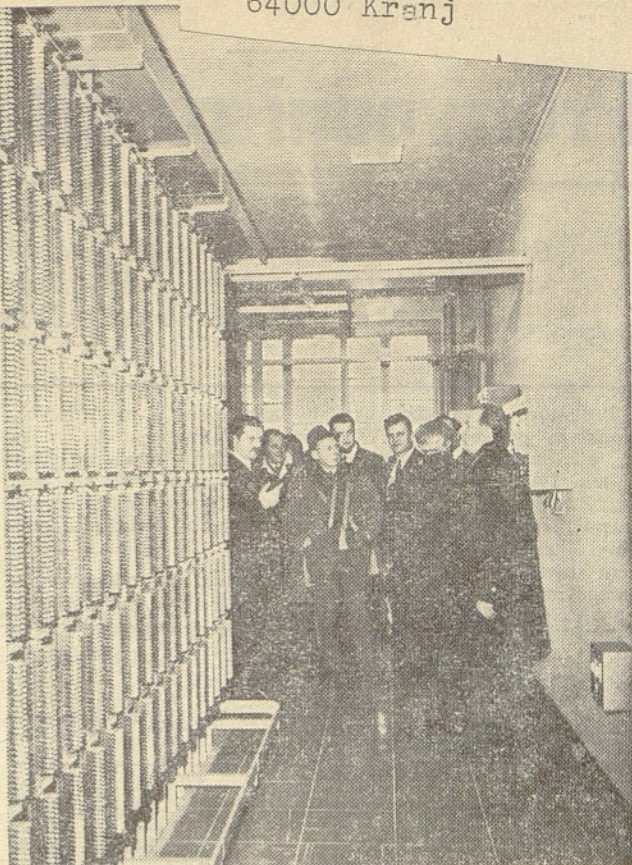

Direktor tovarne merilnih instrumentov v Otočah — Albin Jensterle

smo skušali opraviti v dela prostih dneh, vendar proizvodnja ni stekla tako kot bi morala.

Rezultat nam je slabšalo tudi uvajanje dveh novih izdelkov, saj traja tri mesece, preden delavke začno delo opravljati s polno kapaciteto oz. da dosežejo norme. Pri tem se je trošilo tudi več materiala; vse to se je tudi poznalo v končnem efektu. Glede plačil terjatev pa se je

(Dalje na 3. strani)

V prisotnosti generalnega direktorja PTT podjetja Franca Gerbca, je predsednik občinske skupščine Jesenice Franc Zvan v soboto, 30. januarja t. l. izročil prometu novo vozliščno avtomatsko centralo ISKRA — 58, ki pomeni z ostalimi vozliščnimi centralami decela obnovljeno in petkrat povečano zmogljivost. S tem je gorenjsko telefonsko omrežje edino v Jugoslaviji popolnoma avtomatizirano, dokončana pa hkrati I. faza izgradnje telefonskega omrežja na tem področju

» Usmerniki « Novo mesto

Dobri poslovni rezultati plačilo za napore kolektiva

V 4. številki glasila »Iskra« v letošnjem letu smo poročali o sindikalnem občnem zboru v tovarni usmerniških naprav. Ob tej priložnosti smo zabeležili potek občnega zbora, hkrati pa se malo dlje zadržali pri poročilu o delu sindikalne organizacije. Namerno pa v tem zapisu nismo omenili nekaterih števil in podatkov, ki govorijo o tem, kako so v tej naši delovni organizaciji lani poslovali in kaj je rodilo prizadevanje tega delovnega kolektiva.

Prav res namerno nismo spregovorili o tem, čeprav je bilo spremljanje proizvodnje prav tako ena izmed aktivnosti tamkajšnje sindikalne organizacije. Poslovni rezultati tovarne usmerniških naprav so bili lani takšni, da vsekakor zaslužijo poseben zapis, kateremu smo v današnji številki glasila »Iskra« odmerili nekaj več prostora.

Ze sama planirana proizvodna obveznost tovarne v Novem mestu je lani delovnemu kolektivu nalagala dokajšnja bremena, še zlasti, če pri tem upoštevamo, da so proizvodne potrebe že prerasle praktične možnosti to-

varne. Doseženi poslovni rezultati spričo, lahko rečemo, slabih delovnih pogojev, še zgovorneje pričajo, kako so naporji delovnega kolektiva obrodili bogate sadove.

Ze nekaj suhoparnih števil naj takšne ugotovitve potrdi. Letni proizvodni načrt je delovni kolektiv tovarne usmerniških naprav v Novem mestu lani presegel za 35%. Tako visoka prekoračitev proizvodnih obveznosti se je ugodno odrazila tudi na finančnem področju, saj je tovarna za 48,5% presegla tudi plan dohodka, za sklade ustvarila celo 186,6% več od predvidevanj, hkrati pa so se nasproti poprečju v letu 1969 osebni dohodki s 1122 dinarjev dvignili na poprečje 1330 v letu 1970. Razveseljivo pa je nadalje tudi to, da se je lani produktivnost dela povečala za 23,4%.

Tovarna ima tudi za letos dobro perspektivo, saj bi prodaja lahko plasirala celo še enkrat toliko, kolikor so ustvarili v preteklem letu. Toda tu se začenjajo problemi. Za takšno proizvodnjo je tovarna že postala pretresna in nujna je njena nadaljnja

(Dalje na 6. strani)

Proizvodni rezultati v letu 1970

Struktura vrednosti kaže, da je dobra polovica proizvodnje (51,9 %) pripadala elektromotorjem, delež gospodinjskih aparatov pa se vse bolj širi

Prognoze gospodarskega plana za poslovno leto 1970 so bile nasproti dosežkom iz leta 1969 zelo širokogrudne. Proizvodni program se je po predvidevanjih v masi povečal za 28,5% pri 6,4% -nem planskem porastu delovne sile.

Podatki o dinamiki proizvodnje, obračunane po stalnih plansko-prodajnih cenah, pa kažejo, da je bila lansko

letna realizacija za 2,8% večja od planirane mase in to pri samo 2,1%-nem povprečnem porastu delovne sile. Letni plan eksterne proizvodnje je bil dosežen 23. decembra.

Doseganje dinamičnega plana proizvodnje po vrednostnih pokazalcih je bilo v času 12-mesečnega lanskega obdobja takole:

1969, ko je bilo v masi proizvedenih 27% aparatov, lani pa že 41 odstotkov.

Gospodinjske aparate naša tovarna že nekaj let proizvaja v kooperaciji z italijansko firmo »Girmi«, zadnje leto pa tudi z zahodnonemško firmo »Braun«. Prvi začetki te vrste proizvodnje izhajajo tja iz leta 1966; od tedaj naprej je fizični obseg

Mesec	Plan	Realizacija	Indeks R/P
Januar	3.217.451	3.072.743	95,5
Februar	3.595.974	3.955.552	109,9
Marec	4.021.814	3.761.621	93,5
April	3.643.290	3.560.352	97,5
Maj	3.595.974	4.000.493	111,2
Junij	4.021.813	4.993.106	124,1
Julij	3.406.712	4.016.664	117,9
Avrust	3.312.082	3.703.794	111,8
September	4.494.967	4.655.283	103,5
Oktober	4.826.176	5.442.587	112,3
November	4.353.021	3.384.321	77,3
December	4.826.176	4.132.258	85,6
Leto 1970	47.315.450	48.678.774	102,8

Iz ugodnega gibanja proizvodnje v prvih 10 mesecih je bilo pričakovati, da bo proizvodni program v kumulativni koncec leta prekoračen za cca 10%. Celotni uspeh pa sta zaradi nelikvidnosti ter novih gospodarskih ukrepov pokvarila rezultata zadnjih dveh mesecev, ko je bil dinamični plan proizvodnje dosežen samo s 77,3 oziroma

85,6 odstotki. Kumulativno je torej tovarni uspelo realizirati postavljeni plan v letu 1970 s 102,8%. Vrednostna masa iznad planske proizvodnje je 1.363.324 din.

Zanimiva je procentualna struktura planirane in realizirane proizvodnje po tromeščjih. Primerjalni rezultati po teh obdobjih so sledeči:

Tromeščenje	% v planu	% v realizac.	Indeks
I. tromeščenje	22,9	22,2	99,5
II. tromeščenje	23,8	25,8	111,4
III. tromeščenje	23,7	25,4	110,3
IV. tromeščenje	29,6	26,6	92,5
SKUPAJ	100	100	102,8

Plansko najbolj obremenjeno je bilo zadnje trimeščenje, ki pa je bilo zaradi zastojev proizvodnje v novembru in decembru realizirano samo 92,5%no.

Po asortimanu je bila proizvodnja v letu 1970 po količini in vrednosti naslednja:

Grupe proizvodov	Količ. - kom	Vrednost	struk.
1. ELEKTROMOTORJI	1.049.296	25.232.396	51,9
2. SIRENE	52.324	2.410.134	4,9
3. GOSPODINJSKI APARATI	237.469	19.980.581	41,1
— kavni mlinčki	102.699	6.734.006	
— feni	86.215	4.516.815	
— mikserji	37.303	5.101.910	
— haube	968	179.504	
— mesoreznice	1.982	723.430	
— ventilatorji	4.992	574.080	
— sadne centrifuge	3.310	1.150.836	
4. USLUGE	—	1.055.663	2,1
SKUPAJ	1.339.089	48.678.774	100

Struktura vrednosti kaže, da je dobra polovica proizvodnje (51,9%) pripadala elektromotorjem, da pa se

na drugi strani opaža, da se delež gospodinjskih aparatov vse bolj širi; za primerjavo naj služi podatek iz leta

gospodinjskih aparatov iz leta v leto rastele takole:

Leto	Stevilo
1966	890
1967	25.438
1968	85.491
1969	113.478
1970	237.469

V letu 1970 je bilo od skupno 237.469 gospodinjskih aparatov proizvedenih 90% v kooperaciji z »Girmijem«, 10% pa z »Braunom«.

Primerjava rezultatov iz zadnjih dveh let kaže, da se je proizvodnja po vrednosti v letu 1970 v masi povečala za 32,1%, po količini pa za 17,2% nasproti letu 1969.

Struktura 2-letne proizvodnje, deljene po namenu prodaje, je takale:

Tržišče	1969		1970		Indeks	
	Kol.	Vred.	Kol.	Vred.	Kol.	Vred.
Izvozni trg	54,3	30,5	40,8	20,9	87,9	90,6
Domači trg	45,7	69,5	59,2	79,1	152,1	150,3
SKUPAJ	100	100	100	100	117,2	132,1

Premikj v notranjem sestavu kažejo, da je lani masa izvozne proizvodnje od leta 1969 po količini padla iz 54% na 41%, po vrednosti pa iz 31% na 21%, nasprotno pa se je dvignil obseg proizvodnje za domači trg po količini iz 46% na 59%, po vrednosti pa iz 70% na 79%. Indeksni pokazatelji pričajo, da se je lani v celoti proizvodnja za izvoz po vrednosti zmanjšala za 9,6%, da pa je

za polovico (50,3%) narasla proizvodnja za domače kupce. Od 10.161.590 din proizvodnje za inozemske kupce je bilo v letu 1970 izvoženo 52% izdelkov v ZDA, 48% pa v evropske države in to v glavnem v Italijo, v manjši meri pa tudi v Zahodno Nemčijo, Češko in Švedsko.

To so torej glavni podatki o doseženi proizvodnji iz leta 1970. Kumulativni rezultat bi

bil lahko dosti boljši, če tovarna ne bi čestoto predvsem pa zadnje mesce znašla v težavah, ki jim pritično ni bila kos. Te težave v pretežni večini zadnje predstavljajo zelo problematično na splošno nelikvidnost, onemogoča urejeno poslovanje. Terjatve do kupcev, katere ima naša tovarna zana ogromna obratna snovstva, še naraščajo. Vse še temu obračanju obratnih sredstev botruje splošna narna kriza, zaradi katere kljub tožbenim zahtevkom akceptnim nalogom ne izremo pravočasno izterjati padlih dolgov od naših kupcev. Zaradi tega se tovarna dostikrat nahaja v silno ugodnih pogojih, to pa zlasti zato, ker je naša proizvodnja pri večini osnovnih materialov vezana na uvoz; sentski restriktcijsko-gospodarski ukrep o uvedbi 50% plačila pri uvozu nas je v takih pogojih še toliko bolj prizadel.

Dotok sredstev na žiro račun od strani kupcev se skoraj ustavil; nujno potrebnega materiala reproduktivskega materiala nismo mogli pravočasno dvigniti iz carin, kar je v novembru in decembru preteklega leta povzročalo hude zastoje v proizvodnji.

Kljub temu, da je tovarna svoj proizvodni program za leto 1970 dosegla, oziroma ga za 2,8 odstotkov prekoračila z doseženim rezultatom ni smo povsem zadovoljni. Lahko bi naredili mnogo več, nas ne bi zadrževal oziroma oviral problem likvidnih obratnih sredstev.

Tonka Košmelj

Izumiteljstvo ostalo še vedno na istem mestu

Ko so na nedavnem posvetu o ustvarjalnosti in tehniki v proizvodnji analizirali dosedanjo bilanco izumiteljske dejavnosti, so ugotovili, da »je ostala še naprej na istem mestu in v nerazvitem stanju«. Kot največji argument za to trditev so navedli nespremenjeno minimalno število prijavljenih izumov, če jih primerjamo z drugimi deželami. In kar je pri tem še bolj neprijetno, že tako majhno število izumov izhaja v glavnem od posameznikov, a zelo malo iz industrijskih podjetij.

O pomenu inovacij za hitrejši tehnično-tehnološki razvoj industrije in drugih gospodarskih področij je bilo že veliko napisanega. Tokrat samo nekaj citatov z omenjenega posveta, ki je bil v Beogradu.

»Brez pretiravanja lahko rečemo, da država, katere industrijski razvoj sloni na inozemski umski ustvarjalnosti, ne zaostaja za drugimi državami samo v gospodarskem pogledu, temveč ni zadostno samostojna ne v gospodar-

skem in ne v političnem ozirju.«

»Podjetja, ki ne dajejo na tržišča novih izdelkov ali novih storitev, tvegajo vprašanje lastnega obstanka. Industrijska bodočnost pripada tistim podjetjem, ki so na čelu raziskovalne dejavnosti in izkoriščanja novih izumov v procesu proizvodnje.«

In za konec še ščepec kitajske modrosti — misel stara 2600 let:

Če prineseš nekomu ribo, ga boš nasitil enkrat; če pa ga naučiš ribariti, bo sit vse življenje.

Koliko lepih misli in besed o pomenu izumiteljske dejavnosti in novatorstva! In koliko časa bomo v prid našega podjetja lahko navajali pred vsem to, da imamo v našem razvoju nekaj sto ljudi z inženirskimi in doktorskimi titulami?

MI—

ISKRA

Tovarna električnih aparatov
Ljubljana, Savska c. 3
razglašta prosto delovno mesto

VODJE NABAVNEGA ODDELKA

Kandidat mora mora imeti

— visokošolsko izobrazbo elektrotehnične ali ekonomske smeri in
— najmanj 4 leta delovnih izkušenj na komercialno-t tehničnih delih.

Zaželeno je aktivno znanje enega od svetovnih jezikov. Pismene ponudbe z opisom dosedanega dela pošljite kadrovskemu oddelku tovarne v 15 dneh od dneva objave.

(Nadaljevanje s 1. strani)

stanje proti koncu leta izboljšalo, zato smo osnovne probleme lažje rešili.

Vprašanje: Prognoza gospodarjenja za leto 1971?

Odgovor: V kolikor sprememba instrumentov v letu 1971 ne bi negativno vplivala na našo proizvodnjo, bi lahko pričakovali boljše rezultate kot so bili lani. Seveda pa zaradi devaluacije ostaja še veliko neznank in bi danes težko dali trdnejšo prognozo za uspehe v letu 1971, čeprav imamo pripravljeno vse, kar je moč napraviti v tovarni. Devaluacija nas bistveno ne bo prizadela, ker še vedno več izvažamo kot uvažamo; prizadene pa nas lahko tedaj, če bo močno prizadela druge oz. koliko bo vplivala na podražitev materiala, električno energijo, prevoze, naftne derivate, usluge ipd. Mi imamo namreč veliko uslug od drugih, zato smo v nekoliko slabšem položaju, saj so za vse finalne izdelke sedaj cene zamrznjene, za usluge pa niso. To vidimo pri sklepanju pogodb, ki so se podražile tudi do 20%. Če pri dosedanjih pogodbah nas usluge stanejo 30 milijonov več kot lani. Pri tem smo brez moči, ker ne moremo cene svojih izdelkov višati, saj smo začasno zadržani v zamrznjenih cenah.

Vprašanje: Kakšno je bilo poprečje osebnih dohodkov lani in kakšno je predvidevanje za letošnje leto?

Odgovor: Poprečje osebnih dohodkov v letu 1970 je bilo 120.000 S din na zaposlenega, za letos pa so planirani na 128.000 din, možno pa bo tudi več, kolikor bi se produktivnost dvignila. Mi s planom predvidevamo tak potek realnih možnosti, zato računamo, da nam bo produktivnost hitreje rastla kot smo predvidevali, oz. ne samo to,

pač pa tudi uspeh poslovanja.

Vprašanje: Kot je znano, pri prodaji izdelkov niste imeli težav; kakšno mnenje pa obstaja za vnaprejš?

Odgovor: Za naročila, ki jih obsega plan, ni problemov. Plana nismo pretirano povečali, ker računamo, da bo tudi investicijska dejavnost le nekoliko zavrtita itd. Letno proizvodnjo smo planirali po naši presoji in po težnjah Iskra Commerce, vendar moram pripomniti, da je Iskra Commerce za našo branžo preveč skeptična. Usluge za inozemske firme delamo delno še, sčasa pa bomo sami prešli na izdelavo nekaterih instrumentov.

Vprašanje: Devaluacija dinarja je v zadnjem času naš vsakdanji pogovor; obstaja bojazen »divljanja« cen. Kaj menite o tem?

Odgovor: Divljanje cen bi lahko zavrlj samo z ostrimi merami, vendar menim, da zamrznjenje cen ni rešitev. Vsi bomo morali vzgriži v kislvo jabolko. Predpisi bodo morali imeti svojo pametno politiko, zato da bodo tudi gospodarske organizacije lahko pametno in zavestno dobro gospodarile, cene pa morajo biti odraz tega prizadevanja. S strogo inšpekcijsko službo pa bi bilo treba poiskati tiste, ki vedno iščejo luknje v predpisih in delajo večno zmedo v gospodarstvu.

Upam, da poslovanje kljub devaluaciji bistveno ne bo slabše kot smo začeli v letu 1970, v kolikor seveda posamezne panoge oz. grupacije ne bodo izzvale kakšnih ekscesov. Gospodarski plan za leto 1971 že imamo in ga trenutno ne bomo spreminjali, ker tudi ne vemo v katero smer ga spreminjati. Ko pa bo vsaj večji del ukrepov znan, bomo skoraj gotovo morali razpravljati o rebalansu plana. ABC

Posnetek s slavnostne podelitve nagrad »Dr. Vratislava Bedjaniča«

Še o podelitvi nagrad »Dr. Vratislava Bedjaniča«

Ob dvajsetletnici tovarne električnih aparatov v Ljubljani so sklenili, začenši z 1. 1970 vsako leto podeliti nagrade »Dr. Vratislava Bedjaniča, organizatorja in dolgoletnega direktorja »TELA«, sedanje tovarne električnih aparatov v ZP Iskra. Prvič so te nagrade podelili lanskega decembra, kar smo sicer v našem listu registrirali s fotografijo nagrajencev. Tedaj smo objavili širši zapis, katerega pa z zamudo prinašamo šele danes.

Lani je nagrado »Dr. Vratislava Bedjaniča« prejelo šest izbranih in sicer dva izmed njih za doktorsko disertacijo in štirje za svoje diplomsko delo s področja regulac. tehnike. Trije nagrajenci so s fakultete za elektrotehniko v Sarajevu, dva iz ljubljanske in eden s fakultete za elektrotehniko v Zagrebu.

Za doktorsko dizertacijo sta bila nagrajena lani dr. ing. **Albert Čebulj**, dekan Fakultete za elektrotehniko v Ljubljani za »Kompleksna zaščita distribucijskega transformatorja« in **Branislava Draženič** (Sarajevo) za delo: »Multivariabilni sistemi sa promenljivoj strujom«. Za svoja diplomska dela pa so nagrade »Dr. Vratislava Bedjaniča« prejeli naslednji: **Suad Alagić** (Sarajevo) za delo: »Regularni jeziki«, **Bojan Podlesnik** (Ljubljana) za: »Regulacija hitrosti vrtenja enosmernega motorja s preklopom kotvine napetosti, ki jo daje enofazni nesimetrični krmiljeni mostič«, **Tadej Mateljan** (Sarajevo) za delo: »Odnosi medju metodama traženja optimalnih rešenja« in **Stjepan Dobrenić** (Zagreb) za delo: »Ispitivanje utjecaja primjene linearnih i nelinearnih parametara u automatskoj regulaciji agregata Ilgner II Zenica«.

Na slavnostni podelitvi nagrad »Dr. Vratislava Bedjaniča«, ki je bila v Klubu poslancev SRS, se je v imenu nagrajencev za visoka priznanja zahvalil dr. ing. **Albert Čebulj**. V svojih izjavanjih je orisal lik dr. Vratislava Bedjaniča v imenu fakultete za elektrotehniko v Ljubljani, na kateri je dr. Bedjanič delal

le nekaj manj kot 30 let. Dr. Čebulj pa se je zahvalil tudi Iskri, ki se je odločila vsako leto nagrajevati najboljše intelektualne storitve s področja regulacijske tehnike.

Dr. ing. **Albert Čebulj** je o dr. Vratislavu Bedjaniču povedal, da je bil dober in visten profesor, kot človek s fakultete pa je močno posegel tudi v slovensko elektroindustrijo, saj je s svojim delom in prizadevanjem pripomogel h rojstvu tovarne »Elma« na Črnučah in »Elektrokovina« v Mariboru. Se posebno pa se je delo prof. dr. Bedjaniča odrazilo pri ustanavljanju tovarne »TELA« za

zaščitne in pomožne releje, kontaktorje in podobno. Iz zelo skromnih začetkov te proizvodnje je tovarno kot njen direktor vse do svoje prezgodnje smrti, dvignil na raven solidne in vse bolj uspešne tovarne v današnjem združenem podjetju Iskra. Znal je vzpostaviti med novo tovarno in fakulteto za elektrotehniko najtesnejšo vez, katere plod je bila hitra tehnična rast zahtevne proizvodnje.

Ob koncu svojega govora se je dr. ing. **Albert Čebulj** še posebej zahvalil Iskri-tovarni električnih aparatov in ZZA za ustanovitev nagrad »Dr. Vratislava Bedjaniča«, poudarjajoč pomen teh nagrad za nadaljni razvoj panoge, širok izbor delavcev, ki se lahko potegujejo za te nagrade in tudi dejstvo, da so nagrade razširjene na področje vse Jugoslavije.

V znamenju marketinga

Z novim letom je stopila v veljavo najnovjša odločitev delavskega sveta Iskra Commerce, ki je sprejel predlog Odbora za poslovno politiko firme glede postopne decentralizacije prodajnih dejavnosti in glede prenosa določenih pristojnosti na filiale. Le-te naj bi prevzele v svojo organizacijsko sestavo razen veleprodaje tudi industrijske prodajalne in servisne delavnice.

Industrijske prodajalne in servisne delavnice so bile tudi do sedaj pod več ali manj simbolično pristojnostjo teritorialnih zastopništev Iskra Commerce (filial), v glavnem v disciplinskem pogledu. Verjetno so bili strokovni in tehniški vzroki povod za dodeljanje organizacijsko ureditev, po kateri so bile prodajalne in servisne delavnice podrejene vsaka svoji direkciji v Ljub-

ljani, ki pa so sedaj ukinjene. Tako okrnjene filiale pa v novih pogojih gospodarjenja zanesljivo ne bi bile kos izvajati kompleksno poslovno politiko na svojem teritorialnem področju, kjer pridobiva neposredni porabnik vedno bolj na svojem pomenu.

Poslovna koncentracija prodajnih aktivnosti v filialah je nedvomna posledica uveljavljanja tržnega koncepta v

naši prodajni operativi, ali kot pravimo temu z drugo besedo — marketinga. Preusmerjanje komercialnih dejavnosti v marketing je dolgotrajen, pravzaprav trajen proces, ki mora zajeti poslovno taktiko in strategijo celotnega podjetja. Za začetek je dovolj že spoznanje, da je mogoče uresničevati marketing le tako, da ga čim bolj približamo samemu tržišču, marketu, da bi lahko čim bolj sledili njegovim gibanjem in zakonitostim. Razliko med večeraj in danes bi lahko najbolje označili z ugotovitvijo, da smo dosedaj proizvajali zato, da bi proizvode prodali: v smislu marketing koncepta pa prodajamo zato — da bi lahko proizvajali. Četudi je takšno naziranje morda še precej tuje naši »proizvodno ubrani« miselnosti, se bo

potrebno prej ali slej prikloniti podjetniškimi zakonitostim, ki jih priznava povojno gospodarstvo večine razvitih dežel.

Krepitev poslovnih pristojnosti filijal ni posledica hipne odločitve in ne končni domet naših marketing aspiracij. Potem ko bo celotna proizvodna in poslovna politika združenega podjetja postala dejansko »tržno orientirana«, bodo mogoče daljnosežne posledice odločitve, ki ni samo eden o številnih samoupravnih aktov, marveč začetek verižne reakcije v celotnem stilu našega poslovanja. Usrezno formulo za čim učinkovitejši potek te reakcije pa bodo morali najti organizatorji in kadrovniki Iskra Commerce.

M. Ljubič

» Naprave «: objektivne težave — značilne za proizvodnjo

Iz tehničnih razlogov precej z zamudo objavljamo poročilo o devetmesečnem poslovanju tovarne elektronskih naprav v I. 1970.

Ko ob koncu septembra leta 1970 pregledujemo poslovne rezultate tovarne, ugotavljam, da smo v primerjavi z gospodarskim planom dosegli tole:

	Plan jan.—sept.	doseženo jan.—sept.	Indeks
— proizvodnja	24.973	18.804	75
— realizacija	33.113	21.781	66
— akumulacija	4.699	1.625	35
— skupne zaloge	25.451	39.440	155
— štev. zaposlenih	402	394	98

Na kratko lahko ugotovimo, da so se objektivne težave, značilne za našo proizvodnjo, združene z notranjimi problemi tovarne, ki je prisiljena skokovito uvajati novo proizvodnjo, tokrat pokazale v obliki gornjih, komajda še zadovoljivih poslovnih rezultatov.

Če k temu prištejemo še zunanje pogoje gospodarjenja, kjer se srečujemo z iz meseca v mesec slabšimi nabavnimi razmerami, posebno na tujem trgu (ki nas zalaga kar s 65 % skupne porabe materiala), z rastjo cen, stroškov in tendenco porasta osebnih dohodkov na eni strani, na drugi strani pa z vse močnejšo domačo in tujo konkurenco, ki pri večini naših izdelkov za uveljavitev na trgu zahteva celo zniževanje prodajnih cen, potem so okvirni pogoji, s katerimi moramo pri gospodarjenju računati, vsaj približno podati.

Proizvodnja v letu 1970 bi morala doseči 39 milij. ND, pri čemer prehaja breme izvršitve iz starih, že znanih artiklov, na nove izdelke v panogi telefonije, telegrafije in UKV zvez. Pri tem moramo upoštevati vse težave, ki se pojavljajo pri uvajanju novih izdelkov, za odpravo katerih se postavljajo pred kolektiv tovarne številne naloge, predvsem s področja planiranja terminskega osvajanja nove proizvodnje. Posebne težave nam povzročajo predvsem planiranje nabave materiala in pravočasno, po asortimentu usklajeno lansiranje. Vedno bolj nujno postaja uvajanje sodobnejših načinov obdelave podatkov.

Največ si obetamo od vpejlane strojne obdelave podatkov, ki bo morala omogočiti:

1. točne evidence o zalogah materiala na skladišču;
2. hiter pregled možnosti lansiranja glede na materialno kritje;
3. izbiro najugodnejše variante pri lansiranju v proizvodnjo, pri čemer bodo odločitve narekovali predvsem prodajni motivi;
4. planiranje in naročanje materiala z upoštevanjem zalog in z izračunom ekonomične količine nabave.

Morda se zdi, da vprašanju materialne preskrbljenosti proizvodnje posvečamo preveč pozornosti, vendar pa je to razumljivo ob poznavanju naše proizvodnje, ki zahteva zelo veliko število različnih materialov (elementov), kateri pa se pojavljajo v majhnih količinah.

Pričakujemo tudi, da bo programska usmeritev v panogo telefonije, ki je tržno podprta vsaj za nekaj let, pozitivno vplivala tudi na materialno problematiko tovarne. Dokopali se bomo do večjega obsega proizvodnje, s tem pa tudi do večjih nabavnih količin posameznih sestavnih elementov.

Pod takimi pogoji bo tudi naš nastop proti tujim in domačim dobaviteljem sigurnejši in bomo vsaj z večjimi dobavitelji lahko skleпали dolgoročne nabavne pogodbe pod pogoji, ki jih po drugi strani zahtevajo tudi naši kupci: s preciziranim dobavnim rokom, z določenim asortimentom dobave, s penali za neizpolnitev pogodbe itd. Pri tem nam mnogo lahko pomaga nabavna služba Iskra—Commerce s politiko, ki je za vse tovarne v ZP nadvse koristna: z notnim nastopom na nabavnem trgu, z združevanjem količin nabave, s povezovanjem nabave in prodaje in z večjim finančnim potencialom združenega podjetja.

Predpogoj za urejene odnose z dobavitelji je seveda likvidnost naše organizacije.

Posebno so se povečale zaloge repromateriala, predvsem zaradi že opisanih razlogov. Težava je predvsem v nesortiranosti zalog materiala, kar ima seveda neposreden vpliv na izpolnjevanje proizvodnega plana, s tem pa na gibanje zalog proizvodnje v teku.

Pri nekaterih pozicijah pa so prekomerne zaloge gotovo nastale tudi zaradi pretiranega poudarjanja nujnosti pravočasne nabave, saj je bila na prvem mestu zahteva — nabaviti, na drugem pa šele — nabaviti z najmanjšimi stroški.

Nekaj so porasle tudi zaloge gotovih izdelkov, kjer je razlog za porast zalog deloma povečanje števila končnih artiklov in spremenjen tip

artiklov (prodajni artikel se kompletira iz stalnih sestavnih delov po želji kupca), deloma pa slabo povpraševanje po nekaterih zastarelih artiklih.

Edino pri terjatvah od kupcev nismo imeli večjih težav, tako da nas splošni problem slabega plačevanja ni pretirano prizadel. Celo več — pri marsikaterih iskanih artiklih smo si uspeli zagotoviti avanse in s tem zmanjšati likvidnostni primanjkljaj.

Prodaja je dosegla v 9 mesecih 66 % dinamičnega plana, pri tem pa je bila v glavnem odvisna od neizpolnjevanja proizvodnega plana. Kot je že bilo omenjeno, je slab rezultat prodaje tudi posledica premajhne prodaje artiklov iz že opuščenega asortimenta telefonije (VG artikli), kjer smo dosegli od planiranih 4 milij. ND okoli 45 % realizacije. Začasno kopičenje zalog smo opazili tudi pri artiklih iz branže UKV, vemo pa, da je razlog tem zalogam nekompletnost asortimenta.

Manjši porast zaloge je tudi pri nekaterih drugih izdelkih, kjer so bile prognoze za prodajo do nedavnega zelo ugodne.

Gibanje osebnih dohodkov je bilo predvsem podvrženo tendencam izven tovarne: dvigu življenjskih stroškov in kadrovske konkurenci s strani organizacij, ki lahko nudijo večje osebne dohodke. Tako so osebni dohodki ob 9 mesecih za 2 % prekorčili raven predvideno v letnem gospodarskem planu (poprečje za 9 mesecev je 1431 ND). Ob sicer visokem poprečju osebnih dohodkov je namreč treba upoštevati kvalifikacijsko strukturo zaposlenih

(Dalje na 6. strani)

Strokovne službe ZP

Z občnega zbora sindikata

Prešibka finančna sredstva in različne lokacije delovnih mest strokovnih služb — močna ovira za uspešnejše delo

Ljubljana-Siška, 1. februarja — Na občnem zboru sindikata strokovnih služb ZP (udružba šibka) je v uvodu predsednik Mitja Ančič govoril o delu v pretekli mandatni dobi. Dejal je, da se je pododbor sestajal po potrebi, vendar je intenzivnost in eksperimentalnost dela ovirala dislokacija posameznih služb v strokovnih službah. Na sejah so se obravnavale razne občasne akcije, obravnavalo se je kandidiranje članov v razne komisije organov upravljanja, resolucija družbeno-političnih organizacij, teze za novi statut, predlog razvoja Počitniške skupnosti in predlog novega statuta ZP Iskra Kranj. Na obravnavane zadeve je dal pododbor pismena stališča in predloge.

Sindikata je organiziral tudi zbiranje prispevkov za gradnjo šole v Cerknem, ki bo spomenik NOB. Vsako leto je sindikat organiziral obdaritev otrok ob prazniku dedka Mraza in obdaritev žena ob 8. marcu. Izvedena sta bila tudi dva izleta in sicer na Dolenjsko in Belo Krajino ter na Koroško, ki sta zelo uspela.

Predsednik je pripomnil, da je sindikalni pododbor organiziral obdaritev otrok in žena ter oba izleta izključno z lastnimi sredstvi, oz. s tistim delom članarine, ki ostane sindikalni organizaciji, in da v vseh mandatni dobi ni bilo nobene dotacije s strani delovne organizacije strokovnih služb. Prav zato se delo ni moglo razvijati tako kot bi bilo potrebno. Dokajšnje težave za poglobljeno delo sindikata so povzročale tudi razne lokacije oddelkov strokovnih služb.

V razpravi je bilo predvsem načeto vprašanje o lokacijah sindikata, ki naj ne bi ostal preveč v »senca« delavca, pač pa prisoten in informativen predvsem o perspektivnih nalogah strokovnih služb v ZP. Iskati je treba način, ki bodo združevali najbolj zrealizirane interese delovnih ljudi. Za plodno in razumno delo bo potrebna polna članarina tudi dotacija, sicer bo delo ostalo v začaranem krogu prešibkih sredstev, tem pa je pogojena nemotnost odbora. Predvsem je treba delo sindikata prilagoditi sedanjemu času, ki zahteva več angažiranosti pri skupnih interesih.

Sprejeti so bili zadevni sklepi, v novi odbor pa so bili izvoljeni Milan Regovec, Beno Dežman, Alenka Stenčič in Janez Silc. B.

Skrb za kadre v Semiču

V tovarni kondenzatorjev v Semiču posebno skrb posvečajo kadrovske vprašanja, ker se zavedajo, da je v delovni meri nadaljnja razvoj proizvodnje in tovarne odvisna med drugim tudi od čim boljše kadrovske strukture. Po danih možnostih v tovarni morajo že nekaj let precejšnja sredstva namenjena za štipendiranje bodočih strokovnih sodelavcev, zlasti z domačega področja. V školskem letu 1970/71 tako semiška tovarna štipendira skupno 51 štipendistov in sicer: 19 na visokih, 19 na srednjih in 13 štipendistov na poklicnih šolah.

ŠTEFKA KACIN je v kranjski tovarni zaposlena od leta 1958. Nesreča (eksplozija), ki je Stefko in njeno družino doletela po vojni, ji je pustila hude posledice na očeh. V delu je našla zadovoljstvo in se ponovno rehabilitirala. Dela na operaciji prekrivanja kontaktnih peres za različne in mostične peresne stavke

Letna konferenca gasilskega društva

V soboto, 30. januarja 1971 je imelo prostovoljno gasilsko društvo svojo redno letno konferenc. Občnega zbora, ki se po novih predpisih sklicuje vsaki dve leti, letos ni bilo, ker mandatna doba lani izvoljenega upravnega in nadzornega odbora traja do naslednjega občnega zbora, ki bo prihodnje leto.

Letne konference se je udeležila večina članov, zastopnik tovarne, predstavnik občinske gasilske zveze v Kranju, delegati sosednjih industrijskih gasilskih društev iz »Planike«, »Save« in »Tekstilindustrija« ter zastopniki PGD Trstenik pri Golniku.

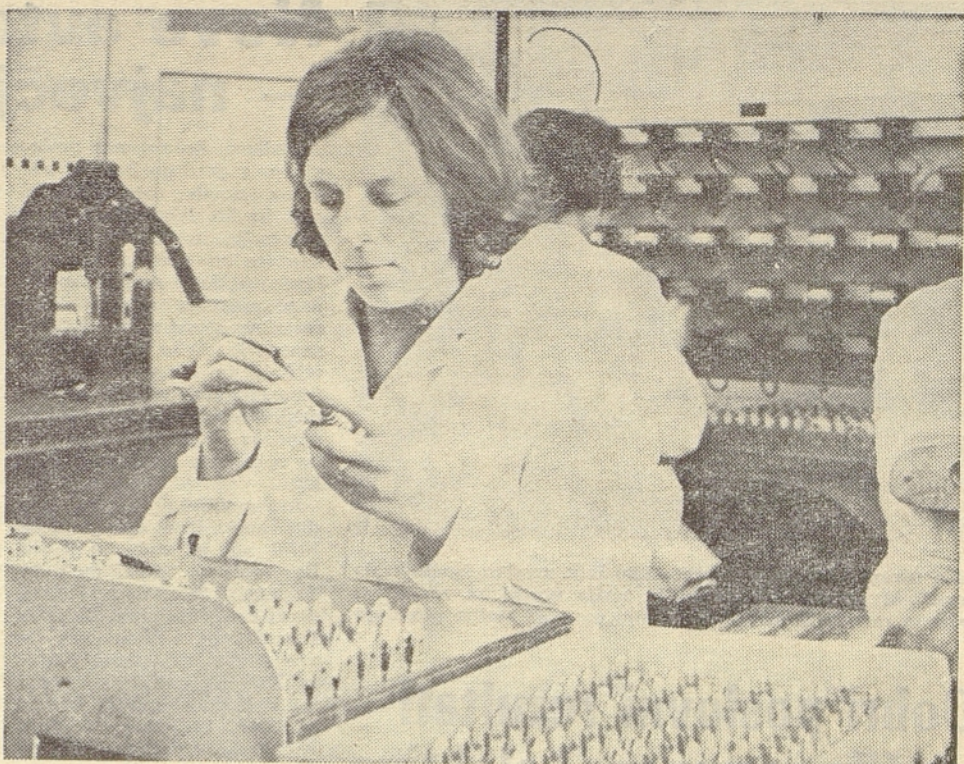
Poročila predsednika in tajnika, kot tudi pripombe zastopnika tovarne tov. Dornika, so povedale marsikaj zanimivega o delu gasilcev v minulemu letu. Upravni odbor je imel med letom osem sej, na katerih je obravnaval društvene probleme. Društvo je imelo 15 gasilskih vaj, med temi eno skupno z gasilci tovarn »Sava« in »Tekstilindustrija« ter dve nočni vaji, in sicer na Trsteniku in v okviru »Požarnovarnstvenega tedna« v Hrastju; obakrat s tamkajšnjimi gasilci. Na vseh vajah je sodelovalo 174 gasilcev.

Posebnost lanskega leta je bila izvedba tečaja za izprašane gasilce. Precej dobre volje je bilo treba za redno obiskovanje predavanj, saj so bila le v prostem času. Tečaj in izpit je uspešno opravilo dvanajst članov. Eden izmed izprašanih gasilcev pa je medtem obiskoval in z uspešnim izpitom završil tečaj za gasilskega podčastnika. Da ima društvo sedaj dva gasilska častnika, šest podčastnikov in 21 izprašanih gasilcev, je kar lepo, vendar pa je skupno število vseh gasilcev (42 članov PGD) v sorazmerju s številnim kolektivom v tovarni (čez 5.000) vsekakor še premajhno.

V Šolskem centru Iskra je bil organiziran seminar za požarno preventivo, ki je zajel okrog štiristo delavcev ob enem s podmojstri, vodji oddelkov, skladiščniki in vzdrževalci naprav. Redni pa so seminarji tudi za novo sprejete delavce.

Požarna preventiva je vsekakor zelo važna, kjer je potrebna strokovna usposobljenost gasilcev za gašenje že nastalih požarov. Tega se tudi PGD v Elektromehaniki dobro zaveda. Predvsem je treba skrbeti, da do požara ne pride. Če že vnaprej preprečimo nastanek požara, omejimo tudi škodo. Če pa požar izbruhne, je škoda več.

(Dalje na 6. strani)

Posnetek iz obrata »Urnih mehanizmi« v Lipnici

Cestni dvonadstropni predor

Za Iskro, ki se bavi tudi s projektiranjem telekomunikacijskih naprav za hitre avtomobilske ceste — je zanimivo, kako so predori opremljeni

Hitimo, da ne bomo preveč zaostali! Gradnja naših hitrih cest je šele na začetku, ko drugi počno že prave vragolije. Pred kratkim smo brali, da so v Düsseldorfu zgradili preko kilometer dolg predor pod mestnimi hišami, da imajo dober pristop na novi renski most in da zato ni bilo potrebno podirati stanovanjskih hiš.

Sedaj smo zasledili novo sporočilo iz Wuppertala, ZR

Nemčija, kjer so dogradili nov dvonadstropni predor, ki so ga gradili šest let, od oktobra 1970 pa je že v obratovanju. Gre pravzaprav za dva predora, za drugega nad drugim tako, da je spodnji dvesto metrov daljši od zgornjega in meri več kot kilometer (1043 m).

Za nas, ki se bavimo s projektiranjem modernih telekomunikacijskih in sploh informacijskih naprav za hitre

avtomobilske ceste je zanimivo, kako so ti predori opremljeni. Poleg normalne signalizacije imajo namreč avtomatske naprave, ki delujejo, če se prijavi zastoj prometa v predoru samem.

Takrat se avtomatsko vključijo ventilacija, ki izpihava izpušne pline. Zraven tega se pojavijo optični in akustični signali v šest kilometrov oddaljeni policijski postaji, kjer normalno dvajset televizijskih zaslonov prikazuje potek prometa skozi predor. Snemalne kamere so namreč nameščene v predoru na razdalji dvesto metrov, more se jih pa daljinsko krmiliti ta-

ko, da se slika približa ali pa, da opazuje promet bolj od daleč, možno pa je tudi vrteti snemalno kamero. Namen takšne kontrole je v tem, da je možno ročno ali avtomatsko usmerjati promet, preko zvočnikov pa vozniške — uporabnike še posebej opozoriti na izrednosti v prometu.

Uporabniki imajo v predorih na razpolago šestnajst telefonskih priključkov, cesto razsvetljuje 2314 reflektorjev, luminiscentni asfalt pa po svoji strani še dodatno osvetljuje cestišče.

(Po IT Novinah)
inju

PRAVNI SVETOVALEC

Priznanje srednje šole

Vse več absolventov različnih vajenskih in industrijskih šol sprašuje, ali imajo priznane srednje strokovno izobrazbo in kakšne so njihove prednosti na osnovi tega. To predvsem zanima absolvente industrijske šole Iskra, predvsem, ker je nagrajevanje v večini tovarn ZP Iskra urejeno tako, da se delavcem, ki nimajo ustrezne izobrazbe odteguje del osebnega dohodka. V tem sestavku želimo pojasniti zakonita določila v zvezi s srednjimi šolami in njihovimi stopnjami, zato da

se problemi čimprej uredijo in da zaradi tega ne bo nastajal nepotreben nesporek.

UREDITEV DO LETA 1967

Do tega časa so se šole delile na poklicne (vajenske in industrijske šole) ter srednje šole (tehnične šole, gimnazije in vojne šole).

Rang posameznih šol pa je bil določen z odločbo o ustanovitvi šole. Poleg tega pa je svet za znanost in kulturo Vlade FNRJ izdal odločbo o rangu šol in tečajev (Ur. list

FNRJ št. 18/52 s popravki 26/52, 42/57, in 9/60), kjer v poglavju B tč. 5 odloča, da imajo rang srednje šole: srednje tehniške šole, tehnikumi oziroma srednje strokovne šole usmeritve — industrijska, rudarska, geološka, gradbena in druge. Industrijska šola Iskra v tej uredbi ni omenjena.

Na zahtevo nekaterih absolventov Industrijske šole Iskra je Republiški sekretariat za prosveto in kulturo SRS dne 22. 4. 1966 pod št. 61-75/66 izdal mnenje, da izobrazba višje industrijske šole Iskra Kranj, pridobljena do vključno šolskega leta 1948/49 ustreza izobrazbi tehniške šole.

Na osnovi tega mnenja je tovarna Elektromehanika priznala absolventom do 1949. leta rang srednje tehniške šole.

V letu 1970 pa je Republiški sekretariat za prosveto in

kulturo izdal mnenje nekaterim absolventom, da imajo rang srednje šole tudi absolventi industrijske šole Iskra do vključno šolskega leta 1949/50. Ker to mnenje ni v skladu s prvimi mnenjem, je Elektromehanika zahtevala pojasnilo, katero mnenje je izdalo odločbo o rangu šole, da se tako ustrezna stopnja strokovnosti zagotovi vsem absolventom do določenega leta, ne pa samo tistim, ki so sami zahtevali izdajo potrdila.

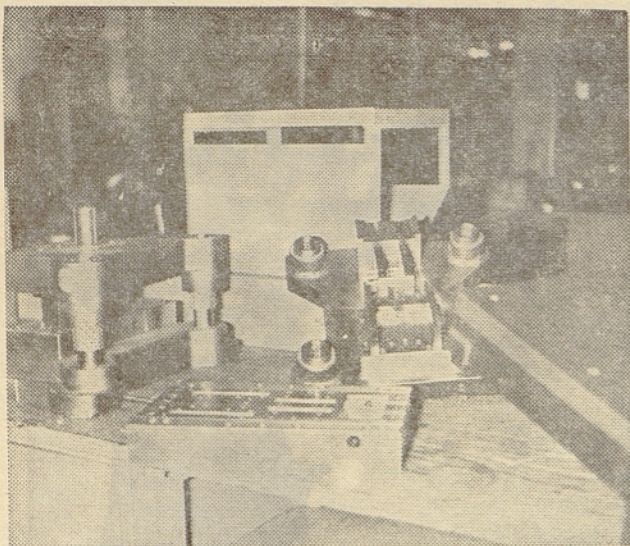
ODGOVOR K ČLANKU

Republiški sekretariat je na to zahtevo proučil predmetnike absolventov industrijske šole in ugotovil, da so absolventi iz letnika 1949-50 imeli program kot se je zahteval za takratne srednje tehniške šole.

UREDITEV PO LETU 1967

Republiški zakon o srednjem šolstvu (Ur. list SRS 18/67, popravek 19/67) določa, da so vse šole, ki izobrazujejo učence po končani osnovni šoli, srednje šole (z izjemo višjih in visokih šol, akademij in fakultet) in to: poklicne šole, tehniške in druge šole, umetniške šole in in gimnazije. Zakon pa posebej deli poklicne in tehniške srednje šole.

Sedaj so vse poklicne, vajsenske in industrijske šole srednje šole, vendar jim to ne daje ranga srednje izobrazbe kot je bilo pred tem zakonom, saj se absolventi poklicnih srednjih šol ne morejo vpisati brez sprejemnega izpita na višje šole in fakultete. Razlika med srednjo poklicno in srednjo tehniško šolo je v glavnem ta, da v poklicnih šolah učenci pridobivajo predvsem praktično in

Naša tovarna orodij je v preteklem letu ugodno izpolnjevala sanacijski program. Na sliki je serija orodij za zagrebško tovarno računskih strojev, ki svoja naročila stalno povečuje

Dobri poslovni rezultati plačilo za napore kolektiva

(Nadaljevanje s 1. strani)

razširitev. Večje zmogljivosti šele, bodo lahko kos potrebam tržišča. Prvi korak je povečanje skladišča, česar so se v tovarni lotili že lani, vendar pa bo treba vlaganj tudi v razširitev samih delovnih prostorov. Potrebnih bo 300 do 350 milijonov starih dinarjev, kar sicer za tovarno, kakršna je novomeška ni majhna investicija. Toda prav in nujno je, da zmogljivosti tovarne povečajo, ker bodo le tako lahko zadostili naraščajočemu povpraševanju, hkrati pa se uspešno odrezati tudi pred naraščajočo konkurenco.

Hkrati z navedeno investicijo za razširitev proizvodnih zmogljivosti pa bodo v novomeški tovarni morali rešiti še vrsto drugih, prav tako pomembnih vprašanj, med

katere sodi tudi delitev dela in še tesnejše sodelovanje z Zavodom za avtomatizacijo. Zlasti pa bodo morali odpraviti dosedanjo prakso, včasih že kar prepočasnega ukrepanja tudi pri manj pomembnih problemih, ki se pojavijo. Vsekakor pa bo razen ureditve teh in podobnih vprašanj ter vlaganja v povečanje proizvodnih zmogljivosti nujno treba poskrbeti za okrepitev tovarne z novimi strokovnimi sodelavci. Vsemu temu, kot kaže vodstvo tovarne in njeni samoupravni organi posvečajo vso pozornost, zato in spričo doseženih poslovnih rezultatov lahko upravičeno pričakujemo, da se bo delovni kolektiv tovarne usmerniških naprav letos še bolj zagrizel v delo, da bo tako kos povečanim proizvodnim nalogam.

—J—

teoretično znanje, pri tehniški šoli pa je poudarek na teoretičnem znanju.

Pri spremembi sistematizacije delovnih mest bo v bodoče imenovati zahtevano šolo za kvalificirana delovna mesta — srednja poklicna šola.

Razumljivo je, da se samo na osnovi tega zakona absolutni poklicnih in tehniških šol niso izenačili.

DELOVODSKE SOLE

Zakon o srednjem šolstvu v čl. 5 določa rang tehniške šole tudi vsem absolventom delovodskih šol in mojstrskih šol, ki so organizirane v okviru tehniških šol, s posebnim učnim načrtom. Ta rang pa se prizna samo tistim absolventom, ki imajo spričevalno ene od redno ustanovljene šole.

IZPITI ZA VISOKOKVALIFICIRANE DELAVCE

Republiški zakon ne predvideva več izobraževanja in izpitov za visoko kvalifikacijo. Dosedanje izpite za VK delavce so nekateri pridobili s prevedbo, izpitom ali z nekajmesečnim tečajem.

Po mnenju Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo se absolutni poklicnih šol z izpitom VK ne morejo enačiti z absolventi delovodskih šol ali tehniških šol, predvsem pa jim visoka kvalifikacija ne daje ranga neke šolske stopnje strokovne izobrazbe.

Visoka kvalifikacija pomeni dodatno usposobljenost za določeno delo in se lahko prizna samo z internimi splošnimi akti, kolikor taka možnost obstaja.

N. Pavlin

Nove avtomobilске ceste — največje na svetu

Medtem, ko pri nas pričnemo z gradnjo krajših odsekov novih avtomobilskih cest in ko Iskra Commerce pripravlja inženiring za vse naprave za cesto Vrhnik — Postojna, je v Aziji že zgrajena največja avtomobilska cesta na svetu sploh. Interesantno je, da se je to zgodilo v Aziji in ne v Evropi ali Ameriki. Ta velika azijska magistrala je rezultat velikih naporov 14 azijskih držav, ki so opisovano cesto gradili 12 let.

Avtomobilska cesta ima dva dela. Prvi del je dolg 10590 km in vodi od kraja Bazargon na turški meji do Saigona v Vietnamu. Poteka skozi kraje Teheran, Kabul v Afganistanu, Islamabad v vzhodnem Pakistanu, Delhi in Kalkuta v Indiji, Mandalej v Burmi, Aranja Pradet v Tajski in Phnom Penh v Kambodži. Drugi del ceste je še večji, dolg 12530 km in ima nekaj zelo težkih prelazov. Ta del ceste vodi od irške meje do Singapura in

vodi skozi kraje Teheran, Le-pahan, Delhi v Indiji, Rora in Lahora v zahodnem Pakistanu, Rangun v Burmi, Bangkok v Tajski in Kuala Lumpur na Malaji.

Transazijska cesta je asfaltirana ali betonirana, delno pa tudi pokockana. Prometno zajema področje šest milijonov kvadratnih kilometrov, na katerem živi sedemsto milijonov prebivalcev. Ima več kot sto predorov. Najvišji je predor skozi afganistansko himalajsko po-

gorje, skozi Hindukuš (ki je sicer visok preko 7000 m). Ta predor je dolg 2750 metrov in leži v višini 3300 metrov. To je hkrati najvišje ležeči predor na svetu.

Stroški gradnje so do sedaj znašali sedemsto milijonov dolarjev, ki jih je v glavnem financirala Mednarodna banka za obnovo in razvoj s tem, da je dala kredite Iranu, Indiji, Tajski in drugim državam.

(Po časopisu IT Novine) inju

Objektivne težave — značilne za proizvodnjo

(Nadaljevanje s 4. strani)

(okoli 9 % zaposlenih z VS in VS izobrazbo), ki tako raven osebnih dohodkov tudi zahteva.

Čeprav smo s poprečnimi osebnimi dohodki na vrhu pa imamo kljub temu hudo fluktuacijo na višje kvalificiranih oz. višje strokovnih delovnih mestih.

Računamo, da bodo poprečni osebni dohodki do konca leta še nekoliko porasli, nekaj zaradi zvišanja vrednosti točke, nekaj zaradi povečanja števila nadur, s katerimi v prizadevanjih za izpolnitev proizvodnega plana v zadnjih mesecih ne varčujemo.

Kaže tudi, da bo kljub na videz zadovoljivemu poprečju v naslednjem letu treba korigirati višino osebnih dohodkov, ob tej priložnosti pa tudi urediti nekatere notranje disproporce (predvsem mislimo na sistem normiranja).

Število zaposlenih se je gibalo pod planirano ravnilo, kar kaže na previdnost pri zaposlovanju. Ob koncu leta pa bo število zaposlenih vsekakor doseglo planirano raven, saj je to ob velikih zaostankih v proizvodnem planu in ob zaostanku pri izvršenih urah izdelave razumljivo. Letni povpreček zaposlenih bo sicer pod letnim planom, vendar precej nad izpolnitvijo plana proizvodnje.

Porast števila zaposlenih do konca leta nas obenem tudi zadoljuje, da organiziramo že v začetku leta 1971 tako raven proizvodnje, da bodo

angažirani delavci polno zaposleni.

Finančni rezultat, izražen v bruto akumulaciji, kaže 35 % izpolnitev dinamičnega plana oz. polovico lanskoletnih skladov. Tak rezultat je nujna posledica dosedaj opisanih objektivnih težav in subjektivnih pomanjkljivosti: zviševanja stroškov zalog, zviševanja ravni osebnih dohodkov in povečanja števila zaposlenih na eni strani in nizke proizvodnje in prodaje na drugi strani, kar ob velikih fiksnih stroških pomeni pade rentabilnosti poslovanja.

V teku so številni ukrepi, ki bodo gotovo pripomogli k izboljšanju finančnega rezultata v zadnji četrtini leta 1970. Predvsem računamo v zadnjih mesecih leta na znatno večjo proizvodnjo in prodajo, pa tudi na področju stroškov so v teku nekatere akcije, ki nas bodo znatno razbremenile.

V celoti sicer ne bomo izpolnili plana akumulacije, vendar pa pričakujemo, da zaostanek za planom ne bo tako velik, da ga ne bi bilo mogoče nadoknaditi v letu 1971. Vsi se namreč zavedamo, kako nujno je zagotoviti solidno akumulacijo v trenutku, ko nas perspektivna panoga telefonije naravnost sili v povečevanje obsega proizvodnje in v tržno ekspanzijo.

Pri tem trdno računamo, da nas bodo pri velikih prizadevanjih, ki nas čakajo v naslednjem letu, enakovredno podprle nabavne, razvojne in komercialne službe v ZP.

-MK-

KRATKE VESTI

PO DELAVCE V INOZEMSTVO

V noveletnih prazničnih dneh je bilo v časopisju polno oglasov za prosta delovna mesta, ki naj bi jih zasedli delavci, ki so se oglasili za praznike pri domačih. Ni neznano, da je že več mesecev čutili potrebo po kvalificiranih delavcih in strokovnjakih: mimo drugega tudi zato, ker so šli za delom pa tudi za boljšimi služki v inozemstvo.

Za sedaj je še vedno posebnost reškega »Vulkana«, ki se je podal na lov za monterji, ključavničarji, varilci in še drugimi delavci tako, da je dajal ustrezne oglase — v ZR Nemčiji.

Med drugim jim »Vulkan« nudi možnost mesečnega zaslužka 2500 dinarjev. (Privredni vijesnik)

Letna konferenca

(Nadaljevanje s 5. strani)

ja, čeprav je požar uspešno in v najkrajšem času pogasjen.

Tudi o strokovnotehnični izpopolnitvi društva so na konferenci razpravljali. Društvo je sicer dobilo nekaj sodobnih brizgalnih cevi in druge drobne opreme, vendar se vsa zadnja leta muči s popraviljem zastarelih in izrabljenih brizgaln, katere bi že lahko prepustili muzeju. Na konferenci so navzoči z veseljem sprejeli vest, da bomo v letošnjem letu morda vendarle dobili vsaj eno moderno novo črpalko, v naslednjih dveh letih pa še dve. Treba bo tudi povečati število uniform; premalo je zlasti novih enotnih paradnih uniform, ki so nujne za udeležbo na raznih slovesnostih ipd. Društvu primanjkuje škornjev, dežnih plaščev itd. Brez modernizacije gasilske opreme je sodobno gasilsko nemogoče in premalo uspešno. Če bi se sklicevali na bližino poklicnih gasilcev in z zastarelim pomanjkljivim inventarjem čakali, kdaj bomo morali imeti posla s požarom, bi to ne bilo v čast gasilskemu društvu, niti vodstvu tovarne.

Kar poudarja republiška in občinska gasilska zveza, da je organizacija za varnost pred požari še posebno važna v industriji, tega se člani PGD v kranjski Iskri dobro zavedajo. Vedo, da jih čakajo še številne naloge, vaje in delo, a vse to bodo tudi v bodoče izvrševali zavzeto in požrtvovalno v korist svojemu kolektivu in naši skupnosti.

PF

Nekatera stališča in naloge sindikatov ob devalvaciji dinarja

V sredo, 27. januarja je bila izredna seja predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, na kateri so razpravljali o nalogah sindikatov ob nedavni devalvaciji dinarja ter sprejeli o tem tudi določena stališča. Vsem občinskim svetom Zveze sindikatov in občinskim odborom ter drugim organom Zveze sindikatov priporočamo s sprejetimi nalogami in stališči takoj dobri seznaniti sindikalne delavce. Bodo naj jim kot potrditev in dopolnitev že sprejetih ukrepov in akcijskih programov, z uresničevanjem katerih sindikati pomagajo soustvarjati stabilizacijo našega gospodarstva.

Občinskim organizacijam Zveze sindikatov priporočamo to informacijo razmnožiti in jo posredovati vsem osnovnim organizacijam sindikata Uredništvom glasil delovnih organizacij in odgovornim za notranje obveščanje v delovnih organizacijah pa priporočamo objavo te informacije.

Predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je na izredni seji 27. januarja 1971 razpravljalo o aktualnih vprašanjih v zvezi z devalvacijo. Predsedstvo je ugotovilo, da je devalvacija glede na čas in obseg izvršeno dejstvo in se je zato opredeljevalo do nekaterih problemov in nalog, ki naš čakajo v prihodnjem obdobju.

I.

Iz gradiva ZIS, ki nam je na razpolago, sklepamo, da so vse priprave k temu izjemno pomembnemu ukrepu bolj osredotočene na to, da bi vzpostavili že dalj časa porušeno ravnesje in realnejši odnos jugoslovanskega gospodarstva navzven, da pa je očitno premalo kazalcev predvidevanj in ocen o tem, kakšne posledice bo imela devalvacija na notranje razmere, zlasti na socialne odnose in standard. Zato čutimo potrebo, da se ekonomske in politične sile v Jugoslaviji, zlasti pa v republikah, bolj organizirajo, da bi z ustrezno politiko lahko uspešno in racionalno razreševale zaostritve, ki bodo nastale, če nečemo že od vsega začetka devalvirati devalvacije in se odreči pozitivnim učinkom, ki jih hočemo z njo doseči.

Največ socialnih in političnih pretresov, ki bodo neizogibni, pričakujemo v industrijskih središčih, še zlasti, če je njihova industrija tehnološko vezana na uvoz reprodukcijskega materiala.

Podobno velja za tiste delovne organizacije, ki zaostajajo za povprečno produktivnostjo dela, če upoštevamo, da svoje nižje produktivnosti ne bi smele kompenzirati s povečevanjem cen.

Vse pozitivne učinke devalvacije lahko hitro razvrstimo, če ne bomo pospešili uresničevanja tudi drugih ukrepov stabilizacije. Sem spada potreba, da čimprej izoblikujemo in uveljavimo nov ekonomski in politični sistem, ki mora opredeliti več pristojnosti, pravic, dolžnosti in odgovornosti združenemu delu. To pa vključuje tudi drugačno vlogo in mesto republik in občin v samoupravljanju združenega dela in pri načrtovanju ekonomske politike. Večja disperzija pristojnosti in odgovornosti za družbeni in gospodarski razvoj, suverenost samoupravljalcev in nacionalnih skupnosti — to je lahko tista pot, ki bo zagotovila večje učinke in najracionalnejše rešitve.

Po kanalih federacije — s koncentriranimi pristojnostmi v njenih organih — smo že poskušali izvesti reformo. Znano je, da nismo povsem uspešni. Zato je tokrat uspeh gospodarske stabilizacije in reforme sploh življenjsko vezan in odvisen od tega, kako hitro in koliko dosledno bomo izvajali družbeno reformo v smeri oblikovanja polne veljave samoupravnih subjektov, občin in republik, ki naj žanjejo uspeh svojega dela, nosijo pa naj tudi tveganja neuspešnega poslovanja.

II.

Nekaj dni po devalvaciji je predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije lahko spoznalo in ocenilo zlasti te posledice in njene vplive na socialnem področju:

1.

Devalvacija pomeni prenos bremena nekega temeljnega neravnovesja v gospodarskem življenju (deficit plačilne bilance, visoka stopnja inflacije, nepokriti notranji dolгови) na vse vrste

potrošnje: investicijsko, osebno in splošno. Vprašanje gospodarske in družbene politike ter njenih instrumentov pa je, kako to breme razporediti in kakšne rezerve imamo, da ne bi že čez kratek čas imeli ponovnega neravnovesja, seveda na višji ravni.

Porast cen, ki sledi postopoma vsaki devalvaciji, se namreč kaže na vseh oblikah potrošnje. Pozitivni učinek devalvacije je odvisen zlasti od večje družbene produktivnosti dela, ki jo moramo spodbujati na vseh ravneh.

2.

Posledice razvrstitev dinarja bodo vsekakor vidne tudi na osebni potrošnji in standardu prebivalstva. Porasle bodo cene uvoznega blaga, predvsem reprodateriala, ki ga v veliki meri uvajamo; pa tudi nekaterim uvoznim živilskim pridelkom. V kasnejšem obdobju se bo to primarno povečanje cen nujno kazalo na vseh stopnjah nadaljne predelave, posredno pa tudi na cenah najrazličnejših storitev.

Predsedstvo meni, da imajo družbeni organi na vseh ravneh, ki bodo odločali o ekonomski politiki (zlasti o politiki cen) v bližnjem obdobju, izredno odgovornost. Gre za odločitve, s kakšnim tempom, obsegom in na podlagi kakšnih analiz se bodo odločali za usklajevanje cen. Se zlasti pričakujemo polno odgovornost pri spremembah cen proizvodov in storitev, ki z verizno reakcijo povzročajo splošno naraščanje cen, in na cene tistih proizvodov, katerih občutno in naglo povečanje bi neposredno ogrozilo življenjski standard do take mere, da bi se zaostrili socialni konflikti. Preračunana in jasno začetana politika na tem področju cen nas lahko obvaruje sicer možnih socialnih in političnih zaostritev, ki bi jim kasneje morali popuščati na škodo stabilizacije.

Menimo, da mora biti odnos do premikov cen zadržan in diferenciran čim dlje je mogoče. Če bodo s tem v zvezi na področju cen potrebni trenutni in kratkotrajni administrativni ukrepi, jih bomo podprli. Izhajajoč iz tega, ocenjujemo že najavljene podražitve neposredno po devalvaciji za elektriko, gorivo in prometne storitve kot neprimerne.

3.

Lahko pričakujemo, da bodo nekatere delovne organizacije poskušale izboljšati svoj položaj zlasti s takojšnjim povišanjem cen svojih proizvodov in storitev — pod »firmo« tako imenovanega usklajevanja. Prav zato je zadrževanje porasta cen lahko učinkovita »prisila«, da delovne organizacije osredotočijo svoja prizadevanja na druga trajnejša področja, ki jim lahko zagotovijo večji dohodek. To se pravi, da morajo pogledati, kaj je z njihovo produktivnostjo, organizacijo dela, izkoriščanjem kapacitet, skratka, kaj lahko storijo za racionalnejše gospodarjenje. Zavedamo se, da je to mnogo težje, je pa prav takšna usmeritev zanesljiva pot k stabilizaciji. Samo računsko usklajevanje cen nam v zelo kratkem času lahko razvrstijo vse pozitivne učinke devalvacije.

4.

V sintetičnem gradivu ZIS se omenja potreba, da se mora zlasti v prvem obdobju po devalvaciji zadrževati porast cen nekaterih osnovnih in za življenjski standard pomembnih proizvodov

(kmetijskih, živilskih). Pri tem lahko samo ponovimo že znano stališče sindikatov Slovenije, da je treba zaradi zaščite minimalne življenjske ravni preprečevati prehitro naraščanje cen osnovnih proizvodov za zadovoljevanje življenjskih potreb, proizvajalcem teh proizvodov pa razliko v ceni nadomestiti.

5.

O vprašanju sredstev za to nadomestilo doslej ni bilo govora, tudi v gradivu ZIS ne. Sodimo, da emisija ne pride v poštev, če nočemo razvrstitev pozitivnih učinkov devalvacije. Zato je treba ta sredstva najti med obstoječimi ali pa z najemanjem tujih kreditov oziroma s prolongacijo obveznosti, ki iz nje izhajajo. Znano je, da smo se ob devalvaciji leta 1965 v znatni meri oklenili te možnosti.

Nadaljnja možnost je preporazdelitev obstoječih notranjih sredstev. To lahko dosežemo z različnimi ukrepi ekonomske politike, kot npr. z zmanjševanjem stroškov za družbeno režijo (splošno potrošnjo, predvsem upravo, ob konceptu vseljudske obrambe tudi za vojsko itd), izkoriščanjem proračunskih presežkov, z večjim obdavčenjem luksuznega blaga, s carinsko politiko, z ukrepi kreditno-monetarne politike itd. Te možnosti bodo pristojni organi morali nemudoma preučiti in ustrezno ukrepati.

V interesu življenjske ravni delavcev z nizkimi osebnimi dohodki so potrebni ukrepi, ki bi delovali diferencirano. To velja tudi za upokojece, študente, socialne podpirance itd., ki bi bili ob nediferenciranem delovanju posledic devalvacije socialno ogroženi.

Predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je zadložilo komisijo za življenjske in delovne pogoje in komisijo za ekonomske odnose in ekonomsko politiko, da pripravita podrobnejšo analizo ekonomskih učinkov devalvacije in sprememb ter program ekonomsko-socialnih ukrepov, za katere se bodo zavzemali sindikalni organi in organizacije.

6.

Delno je porast življenjskih stroškov mogoče kompenzirati z vzorednim naraščanjem osebnih dohodkov. Menimo, da je načelno mogoče zagovarjati zahtevo, da nominalni osebni dohodki rastejo vzoredno z naraščanjem življenjskih stroškov, vendar tako, da je naraščanje realnih osebnih dohodkov, vsaj v prvem stabilizacijskem obdobju, manjše od naraščanja produktivnosti dela. Seveda velja to za gospodarstvo kot celoto.

V primeru neobvladovane in neorganizirane rasti cen pa bodo sindikati nujno v položaju, da se bodo zavzemali za temu ustrezen porast osebnih dohodkov.

Za preprečevanje ekscesov, ki izvirajo iz monopolnega položaja nekaterih panog in delovnih organizacij in iz drugih posebnih možnosti gospodarjenja, so družbeni in samoupravni dogovori zelo pomembni, saj se sicer ne bomo mogli izogniti ne le začasnemu, marveč tudi trajnejšemu zakonskega urejanja tega tako pomembnega vprašanja.

7.

Pri zaščiti delavcev z najnižjimi osebnimi dohodki je treba vztrajati na zagotavljanju minimuma, čigar višino je treba realneje oceniti. Kot je znano, smo se na junjski konferenci zavzeli, naj najnižji osebni dohodki ne bodo manjši od 800 dinarjev. Ta spodnja meja že danes postaja prenizka zlasti še zato, ker jo instrumenti socialne politike ne podpirajo v zadostni meri (npr. otroški dodatki oziroma sploh otroško varstvo, še vedno nediferencirano subvencioniranje stanarin).

Cprav nosi taka politika osebnih dohodkov nevarnost težnje zmanjševati upravičene razpone, je v taki situaciji kotčasna in prehodna najbrž nujna. Seveda pa je treba v tem najti pravo mero, saj sicer lahko prav takšna politika prispeva k nadaljnemu odhajanju kvalificiranih strokovnih delavcev v tujino.

8.

Predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je na podlagi opozoril iz osnovnih organizacij izvršnemu svetu skupščine SR Slovenije predložilo osnutek zakona o začasnem dovoljevanju za izjemno povečevanje osebnih dohodkov, da na podlagi 3. člena zveznega zakona o začasnih ukrepih pri omejevanju rasti osebnih dohodkov predlaga skupščini SR Slovenije, naj

(Dalje na 8. strani)

Razgibavanje na delovnem mestu

Neka povsem nova vrsta telovadnih vaj je dobila med ameriški poslovnimi ljudmi razsežnosti pravcete manije. Gre za izometrijo, telovadbo brez premikov. Potrebni pripomočki: stol, pisalna miza in ena minuta časa na dan. Kraj za trening: pisarna.

Stvar je zelo preprosta. Gre za to, da lahko telovadite tudi tedaj ko se resnega obraza pogovarjate s stranko, ki to sploh ne sluti. Sistem izometrije ne priznava gibov, ki so značilni za vse sisteme jutranje telovadbe. Na splošno izvajamo vse vaje sedé — in brez premikanja telesa.

»Namesto da se živčno čeljuste po tilniku ali pokate s členki prstov,« priporočajo

apostoli izometrije, »od sedaj naprej telovadite!« Točneje: izometrirajte. Temeljna večina pri tem je — pritiskanje. Če pritiskate z roko ali nogo težko mizo, za katero sedite, boste aktivirali skoraj vsa mišična tkiva, medtem ko s pomočjo drugih preizkušenih metod aktivirate največ 60 odstotkov.

V priročnikih izometrije, ki so preplavili tržišče ZDA, pri-

poročajo tudi fascinantno metodo za boj proti »rešilnemu pasu«, ki krasi ljudi — posebej tiste v uradih — od njihovega tridesetega leta naprej. Avtorji priročnika so izračunali, da zmanjšuje redna raba te vaje obseg za kakih pet centimetrov na mesec. Stvar je zelo enostavna. Petkrat na dan — priporoča priročnik — potegnite trebuh navznoter. To storite kar najbolj mogoče in ga držite v tem stanju 15 sekund. To storite pet krat dnevno in sicer v uradu.

Druga varianta te vaje izgleda približno takole: globoko vdihnite in držite močno izbočeni trebuh v tem položaju 15 sekund. Zatem izdihnite, potegnite trebuh navznoter in vztrajate tako nadaljnjih 15 sekund. To ponavljajte šestkrat na dan. Ob koncu meseca izmerite obseg trebuha — in se veselite!

Obstajajo tudi druge vaje za krepitev in relaksacijo različnih telesnih delov. Če na primer položite pest ene roke v razprto dlan druge roke in pritiskate (seveda brez premikanja), boste okrepili mišice rok. Ali vaja za ojačanje beder: stopite k oknu kot da navidezno gledate kaj se dogaja na ulici ali na tovarniškem dvorišču. Razširite noge in jih nato potiskajte drugo proti drugi, toda stojé trdno na mestu in ne da bi dovolili nogam, da se premaknejo.

Nekateri od zagovornikov te nove vrste relaksacije priporočajo podobne vaje celo za volanom. Na primer, na križišču, dokler gori rdeča luč: potegnite trebuh navznoter in ga držite tako, dokler ne zagledate zeleno luč.

Celo oko izkuznega opazovalca ne bo moglo pri tem ugotoviti, da — izometrirate.

(Po »Reader's Digest«)

V soboto in nedeljo so bila v Nemiljah pri Kranju tekmovala v smučskih tekih za II. memorial Tomaža Beštra. Pokroviteljstvo nad tekmovanjem je prevzelo združeno podjetje ISKRA, organiziral pa ga je smučarski klub Triglav iz Kranja. Številni tekmovalci in tekmovalke, ki so nastopili v zahtevni smučski disciplini, so tekmovali z Iskrinimi štartnimi številkami, med njimi pa je bilo tudi nekaj naših športnikov

PISMA BRALCEV

POZDRAV IZ VALJEVA

V vašem kolektivu sem bil zaposlen vse do odhoda na odsluženje vojaškega roka. Z delom sem bil zelo zadovoljen, zato se po vrnitvi želim zopet zaposliti v Iskri. Služim v Valjevu in sem kar zadovoljen. Mnogokrat si krajšam prosti čas z branjem vašega informativnega lista. Lahko rečem, da je vsebinsko zelo dober in v njem lahko najdem marsikaj zanimivega.

Lepo se zahvaljujem za pozornost, ki jo posvečate nam, ki smo odsotni, oz. pri vojakih, hkrati pa želim vsemu kolektivu mnogo delovnih

uspehov in osebnega zadovoljstva v tem letu.

Andrej Lapanja
V. P. 6734/21
14002 Valjevo
SR Srbija

**DOPISUJTE
V ISKRO!**

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta

MARTINA COFA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem v obratu »Števec« v kranjski tovarni za izraze sožalja, za cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Hčerka Marija Hafnar

ISKRA — glasilo delovne kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — Odgovorni urednik: Janez Šilec — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 333 — Tisk in kličije: CP Gorenjski tisk Kranj

ISKRA

Tovarna usmerniških naprav Novo mesto v ZP ISKRA Kranj

ponovno objavlja prosta delovna mesta za

1. PLANERJA PROIZVODNJE
2. DVA NORMIRCA
3. KONTROLORJA TRANSFORMATORJEV
4. DVA ELEKTRICARJA

Od kandidatov zahtevamo strokovno usposobljenost in sicer:

pod 1: višja ali srednja šola ekonomske ali elektro smeri;

pod 2: srednja strokovna izobrazba elektro ali strojne smeri in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj

pod 3: KV elektromehanik in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj;

pod 4: KV električarji ter 3 leta delovnih izkušenj. Vsakogar, ki bi se želel vključiti v našo delovno skupnost in s strokovnim delom na enem izmed objavljenih delovnih mest prispevati k nadaljnji rasti tovarne, vabimo, naj se prijavi na to objavo do 20. 2. 1971 ali pa se osebno zgleda v splošnem sektorju tovarne.

Osební dohodek po pravilniku OD tovarne.

OBVESTILO

Sporočamo vsem invalidom, da nam je uspelo dobiti pisarniški prostor pri krajevni skupnosti Vodovodni stolp — Kranj, Begunjska 10, in da imamo od februarja letos vsak torek in četrtek od 16. do 18. ure uradne ure za vse naše člane in tudi nečlane. Želimo, da se v vseh problemih vsi invalidi obračajo na našo podružnico.

Medobčinsko društvo telesnih invalidov — podružnica Kranj

Nekatera stališča in naloge sindikatov...

(Nadaljevanje s 7 strani)

po hitrem postopku sprejme republiški zakon; ta naj bi v ekonomsko upravičenih primerih pooblastil izvršni svet, da bi lahko dovolil tudi višjo rast kot 11%. To pooblastilo, ki naj bi bilo uporabljeno v resnično izjemnih primerih, je po našem predlogu vezano na vsakokratno soglasje vseh treh partnerjev, ki so določeni kot podpisniki družbenega dogovora o usmerjanju delitve dohodka, torej na soglasje sindikata in gospodarске zbornice. Tak predlog smo poslali izvršnemu svetu skupščine SR Slovenije in pričakujemo, da bo v kratkem sprožil postopek za sprejem.

9.

Opozarjamo, da bo imela devalvacija tudi pozitivne učinke, ki bodo nastali zaradi ugodnejšega položaja izvoznikov; to bo deloma tudi kompenziralo našteje negativne učinke. Ob tem pa kaže opozoriti, da lahko tudi pospešen izvoz nekaterih na domačem trgu deficitnih artiklov poveča blagovno nepokrita povpraševanja, kot bi se to lahko zgodilo npr. pri izvozu mesa, če bi njegova proizvodnja prepočasno naraščala.

Nekatero delovne organizacije — zlasti izvozniki — bodo zaradi realnejšega tečaja dinarja

prišle v ugodnejši položaj. Ta položaj izražen v povečanem dohodku, je treba izkoristiti za proizvodno ekspanzijo. Prav ti naj s podporo naše ekonomske politike postanejo pomembni nosilci preusmerjanja blagovne proizvodnje in spreminjanja tehnologije tudi pri tistih, ki se bodo znašli v težavah. Od njih pričakujemo nova delovna mesta, ki naj omilijo položaj v tistih delovnih organizacijah, ki bodo postopno prisiljena preusmeriti in opuščati dosedanje nerentabilno proizvodnjo.

Predlagamo, da zaradi različnih ocen o posledicah in učinkih obveznih depozitov za uvoz blaga ustrezne službe republiške uprave pripravijo analizo učinka tega ukrepa. Takšna analiza nam bi omogočila tudi diferencirane administrativne ukrepe v primerih, ko so delovne organizacije depozite ob pričakovani devalvaciji spekulativno uporabile na škodo drugih.

10.

Ob devalvaciji leta 1965 smo opravili revalorizacijo hranilnih vlog tako, da smo jo pokrivali v glavnem iz emisije; to je vplivalo inflacijsko na gospodarski razvoj. Tega ne smemo ponoviti in je sredstva za to treba poiskati drugod. Mne-

nja smo, da je revalorizacija hranilnih vlog nujna, če nečemo zavreti varčevanja. Se zlasti je to pomembno za stanovanjsko varčevanje.

Predsedstvo se zavzema, da ob devalvaciji dinarja in revalorizaciji hranilnih vlog revaloriziramo tudi vse vrste najetih kreditov občanov. Ne prepričujejo nas razlogi, po katerih tega pravnih zadržkov ne bi bilo mogoče sprejeti.

11.

Posebna oblika omiljevanja težav na področju življenjskega standarda je skupna potrošnja. Tu je treba povečati diferencirano beneficiranje na raznih področjih, zlasti pri pokojninah, socialnih podporah, zdravstvu itd. Glede na to je potrebno da tudi drugi dejavniki pripravijo programe.

Pred nami je zahtevna politična in ekonomska naloga, da v stabilizaciji uspemo. Devalvacijo razumemo kot enega od poglobitvinih ukrepov na tej poti. Ker je politično razpoloženje današnje manj ugodno, kot je bilo leta 1965, terja to toliko bolj premišljeno angažiranje vseh dejavnikov tudi sindikatov.

Zato predsedstvo republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije predlaga, da skupščina SR Slovenije, gospodarska zbornica SR Slovenije in družbenopolitične organizacije uskladijo svoje odnose in akcije zlasti na področju politike o osebnih dohodkih in drugih ekonomsko-socialnih ukrepov.